

Силабус курсу:

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Степура Віктор Вікторович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри фінансів та банківської справи

посада

svmail@meta.ua

електронна адреса

+38-050-244-40-44

телефон

Viber+380502444044

месенджер

510 ГК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Наведені в курсі матеріали спрямовані на отримання студентами знань і навичок, необхідних для опанування механізму організації та фінансового забезпечення процесу соціального страхування.

Курс охоплює вивчення сутності та ролі соціального страхування; розгляд механізмів управління діяльністю фондів соціального страхування; засвоєння умов страхування на випадок втрат працездатності та безробіття, медичного та пенсійного страхування, страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань; вивчення порядку розрахунків матеріального забезпечення та фінансування соціальних послуг.

Курс може бути корисним студентам за спеціальностями в галузі економіки та фінансів, а також випускникам, що збираються працювати у державних установах, Пенсійному Фонді України, Фонді соціального страхування України, та підприємствах всіх форм власності.

Результати навчання:

Знати: економічну природу соціального страхування, його функції та принципи, а також зв'язок соціального страхування з іншими економічними процесами; класифікацію та основні види соціального страхування, види соціального забезпечення та соціальних послуг; джерела надходжень і напрямки використання коштів фондів соціального страхування.

Вміти: аналізувати та вміло працювати із законодавчо-нормативними актами, що регулюють систему соціального страхування; обчислювати розмір страхових внесків; визначати суму матеріального забезпечення за видами соціального страхування.

Передумови до початку вивчення:

Для вивчення матеріалу даної дисципліни необхідні знання з основ економічної теорії, фінансів, страхування.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та мислити критично.
3. Здатність використовувати знання нормативно-правової бази у сфері функціонування соціального страхування.
4. Здатність виконувати контрольні функції у сфері соціального страхування.
5. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання соціального страхування.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Сутність, принципи та роль соціального страхування	3/0/3	Соціальне страхування як один із проявів цивілізованого громадянського суспільства. Причини, що обумовлюють необхідність системи соціального страхування. Страховий ризик та страховий випадок у соціальному страхуванні. Види соціальних послуг і матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Становлення та розвиток соціального страхування	2/0/2	Соціальне страхування у стародавньому світі. Соціальне страхування у середньовіччі. Основні цілі функціонування системи соціального страхування України та пенсійної реформи на сучасному етапі. Законодавче забезпечення функціонування системи соціального страхування в Україні.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Державне регулювання соціального страхування	3/0/3	Соціальне страхування як складовий елемент соціальної сфери суспільства. Класифікація методів державного регулювання соціального страхування за формами впливу та засобами впливу. Класифікація соціальних нормативів за рівнем задоволення соціальних потреб. Поняття про соціальне партнерство. Історія виникнення та розвитку інституту соціального партнерства.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Управління коштами соціального страхування	3/0/3	Основні джерела коштів соціального страхування. Фактори, що впливають на розмір внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з кожного його виду. Порядок установлення розмірів внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Державний нагляд у сфері управління коштами соціального страхування.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Страхування тимчасової втрати працездатності	3/0/3	Джерела формування коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Особливості управління коштами страхування тимчасової втрати працездатності. Можливі причини відмови у наданні допомоги з тимчасової втрати працездатності. Залежність розміру допомоги з тимчасової втрати працездатності від тривалості страхового стажу застрахованої особи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Медичне страхування	2/0/2	Поняття про бюджетно-страхову модель охорони здоров'я та її відмінності від бюджетної системи фінансування охорони здоров'я. Концептуальні положення загальнообов'язкового медичного страхування. Перспективи та передумови введення в Україні системи загальнообов'язкового державного	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			медичного страхування.	
7.	Страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань	2/0/2	Поняття про страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Поняття про страхових експертів з охорони праці, їх права та обов'язки. Порядок роботи Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Особливості управління коштами соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	Страхування на випадок безробіття	3/0/3	Поняття про соціальне страхування на випадок безробіття. Поняття про Державну службу зайнятості України. Місце та роль державної служби зайнятості в рамках страхування на випадок безробіття. Особливості управління коштами страхування на випадок безробіття. Порядок призначення та виплати допомоги по безробіттю. Напрямки вдосконалення роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9.	Державне пенсійне страхування	2/0/2	Законодавче забезпечення функціонування пенсійної системи України. Класифікація пенсійного страхування в Україні за формами: обов'язкове і добровільне пенсійне страхування. Поняття про Пенсійний фонд України. Порядок роботи Пенсійного фонду України. Роль та місце Накопичувального фонду в пенсійній системі України.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	Недержавне пенсійне страхування	3/0/3	Законодавче забезпечення функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення України. Суб'єкти, що надають послуги з недержавного пенсійного забезпечення. Принципи недержавного пенсійного забезпечення. Поняття про недержавні пенсійні фонди. Порядок функціонування недержавних пенсійних фондів. Види пенсійних виплат, що здійснюються недержавними пенсійними фондами.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11.	Зарубіжний досвід соціального страхування	2/0/2	Підходи до класифікації систем соціального захисту країн світу. Поняття про патерналістську (ліберальну) систему соціального захисту. Основна сутність та країни розповсюдження корпоративістської (консервативної) моделі соціального захисту. Основні особливості та країни розповсюдження етатистської (соціал-демократичної) моделі соціального захисту. Роль Європейської комісії у розвитку соціального страхування в Європі.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Безугла В.О., Загірняк Д.М., Шаповал Л.П. Соціальне страхування: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 335 с.
2. Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 352 с.
3. Кириленко О.П. Соціальне страхування : підруч. / за ред. О. П. Кириленко та В. С. Толуб'яка. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.
4. Мальований М. І., Соціальне страхування : навч. посіб. / М. І. мальований, П. К. Бечко, В. П. Бечко. – К. : Центр уч. л-ри, 2012. – 496 с.
5. Розвиток системи соціального страхування за умов становлення соціально орієнтованої ринкової економіки в Україні / Р. П. Підлипна. — Львів : Ліга-Прес, 2016. — 381 с.
6. Соціальне страхування : навч. посіб. / І. Г. Благун, Ю. М. Кушнірчук, Р. П. Підлипна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів : СПОЛОМ, 2015. - 270 с.
7. Юрій С.Ш., Шаварина М.П., Шаманська Н.В. Соціальне страхування: Підручник. – К.: Кондор, 2009. – 464 с.

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дистанційного курсу дисципліни «Соціальне страхування» для студентів спеціальності 6.030508 «Фінанси і кредит» Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2013. – 270 с. Реєстраційний № ФН-57-22-13.
2. Методичні вказівки щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Соціальне страхування» для студентів заочної форми навчання спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладач: Степура В.В., к.е.н., доц. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.І. Даля, 2016. – 46 с.
3. Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Соціальне страхування» для студентів спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладачі: Степура В.В. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.І. Даля, 2016. – 36 с.
4. Текст лекцій з дисципліни «Соціальне страхування» для студентів спеціальності 072 Фінанси банківська справа та страхування / Укладачі: Степура В.В. – Северодонецьк: Видавництво Східноукраїнського національного університету ім. В.І. Даля, 2020. – 159 с. електронне видання.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Іспит	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватись вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.